

Finansrapport Aurskog Høland kommune

Forvaltning av gjeldsportefølje og finansieringsavtaler

Rapport 2019 1 januar til 31 august

(Rapportdato 31. august, utskrevet 2. september 2019)

Innholdsfortegnelse

- Side 3: Oppsummering og nøkkeltall – del I**
- Side 4: Oppsummering og nøkkeltall – del II**
- Side 5: Fordeling rentebinding**
- Side 6: Finansreglementets krav og strategi**
- Side 7: Porteføljens rentebindingstid og renterisiko**
- Side 8: Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko**
- Side 9: Utvikling i rentebindingstid**
- Side 10: Utvikling i gjennomsnittrente**
- Side 11: Utvikling i lånegjeld**
- Side 12: Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden**
- Side 13: Forfall og rentereguleringer i perioden**
- Side 14: Motpartoversikt lån**
- Side 15: Motpartoversikt rentebytteavtaler**
- Side 16: Markedskommentar**
- Side 17: Ordliste, forklaringer og beregninger**
- Appendiks I: Oversikt rentebetingelser og rentekostnader**
- Appendiks II: Stamdataoversikt**

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og Kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre klienter, ikke for offentlig publisering eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om klienters eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, verdiendringene kan være store i låne- og verdipapirmarkedet slik at endelig resultat vil kunne avvike, det er brukt beste anslag på gitte tidspunkt som markedspriser i rapporten.

Historisk resultat i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig resultat. Fremtidig resultat vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, porteføljens risiko, samt kostnader ved forvaltning.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere og Kunde, BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av denne informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges. Rapporten gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunkt, slik at porteføljens sammensetning og risiko p.t. kan være høyere eller lavere.

BCM vil sjekke av status mot Kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer Kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er Kunden selv de facto som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av Kunden.

Oppsummering og nøkkeltall – del I

Nøkkeltall	31.08.2019	01.01.2019	Forklaring	Kommentar
Total lånegjeld	Kr. 1 225 965 000	Kr. 1 194 737 000	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.	
Rentebindingstid (inkl. rentebytteavtaler med fremtidig oppstart dersom det finnes slike i porteføljen).	1,43 ÅR	0,98 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast, hensyntatt alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Dersom en låneportefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har rentebindingstid på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 måneder. Rentebindingstid er et kontantstrøm basert nøkkeltall og benyttes fremfor durasjon som er basert på markedsverdier.	
Vektet gjennomsnittrente	1,87 %	1,58 %	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.	
Kapitalbinding	1,54 ÅR	-	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt annet like.	

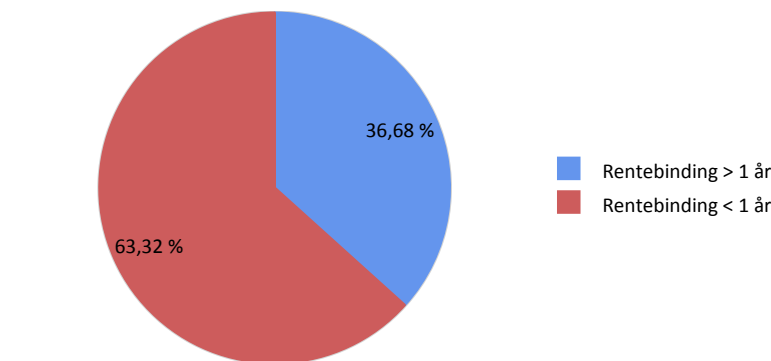
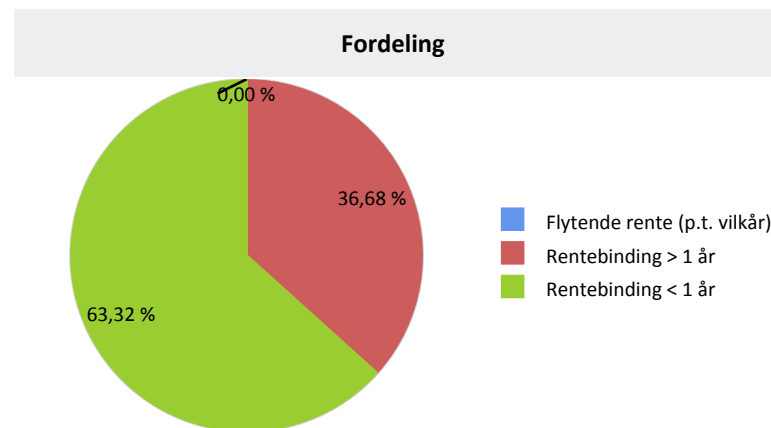
Oppsummering og nøkkeltall - del II

Nøkkeltall	31.08.2019	01.01.2019	Forklaring	Kommentar
Derivat volum (i % av gjeld)	4,49 %	4,60 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) i (%) forhold til lånevolum.	
Rentebinding under 1 år	63,32 %	67,47 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.	
Kapitalbinding under 1 år	51,49 %	-	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.	
Rentesensitivitet (1 %-poeng økning)	Kr. 7 762 650	Kr. 8 060 370	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p. a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået. Måltallet er lineært.	

Fordeling rentebinding

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	449 700 000	36,68 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	776 265 000	63,32 %
Sum rentebinding	1 225 965 000	100,00 %
Flytende rente (p.t. vilkår)	0	0,00 %
SUM	1 225 965 000	100,00 %

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	449 700 000	36,68 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	776 265 000	63,32 %
SUM	1 225 965 000	100,00 %

Forklaring til tabeller og grafer

Tabellene over viser fordelingen for gjeldsporteføljen angitt ved bruk av enkel rentebinding. Lån med rentebinding over 1 år er fastrentelån eller obligasjonslån med gjenværende rentebinding over 1 år på rapporteringsdato. Lån med flytende rente er sertifikat, obligasjoner og gjeldsbrevlån med gjenværende rentebinding under 1 år. Dersom porteføljen inneholder lån med p.t. vilkår har de 14 dagers rentevarsel og oppsigelsestid og en rentebinding på $14 / 365 = 0,04$. Dersom porteføljen inneholder lån med Nibortilknytning (3 eller 6 MND) er de sortert som lån med rentebinding under 1 år. Det er til enhver tid gjenværende rentebinding som er utgangspunkt for beregning av om fastrentene er under eller over 1 år. Figurene viser grafisk fordeling av gjeldsporteføljen målt ved bruk av enkel rentebinding. Alle lån som er medtatt i beregningen er gjengitt i "stamdataoversikten" som er vedlagt denne rapporten.

Finansreglementets krav og strategi

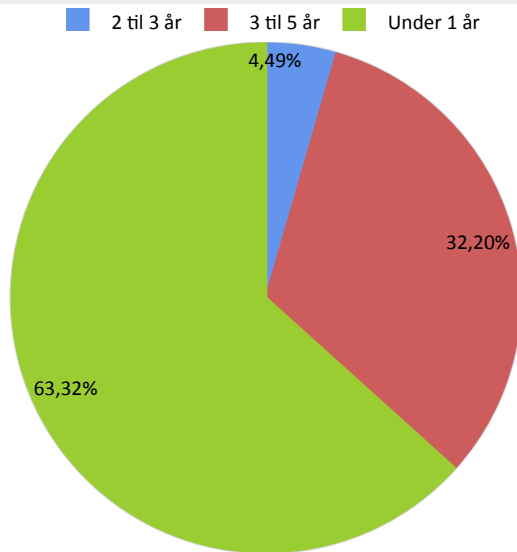
Krav i gjeldende reglement	Status	Kommentar
Finans- og gjeldsforvaltningen har som overordnet formål å sikre tilfredsstillende avkastning og stabile, lave netto finanskostnader, og hindre at kommunen tar vesentlig risiko.	OK	
Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelser. Det skal normalt innhentes minst 2 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere. Prinsippet kan fravikes ved låneopptak i statsbank (f.eks etableringslån i Husbanken).	OK	
Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall.	OK	
For å oppnå ønsket rentebinding, gis det anledning til å ta i bruk framtidige renteavtaler (FRA), rentebytteavtaler (SWAP) og fastrente. Rentesikringsinstrumentene kan benyttes i den hensikt å endre renteesponeringen for kommunens lånegjeld. Forutsetninger for å gå inn i slike kontrakter skal være at en totalvurdering av renteforventninger og risikoprofil på et gitt tidspunkt, tilsier at slik endring er ønskelig. Ved inngåelse av rentebytteavtaler skal det avholdes budrunde for å oppnå markedsmessige korrekte rentevilkår.	OK	
Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, dog slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.	OK	
Enkeltlån kan ikke utgjøre mer enn 30 % av kommunens samlede gjeldsportefølje.	OK	
Under ellers like forhold vil det være formålstjenlig at kommunen fordeler lån på flere långivere.	OK	
Gjennomsnittlig vektet løpetid på lånene (tid til forfall) bør være over 1 år for å redusere refinansieringsrisikoen, og for å regulere hvor stor andel av lånegjelden som kommer til forfall, jfr. punkt 8.5 annet avsnitt.	OK	

Krav til forvaltning av gjeldsporteføljen i henhold til gjeldende finansreglement. Kommentarer kun dersom det er avvik fra finansreglementet.

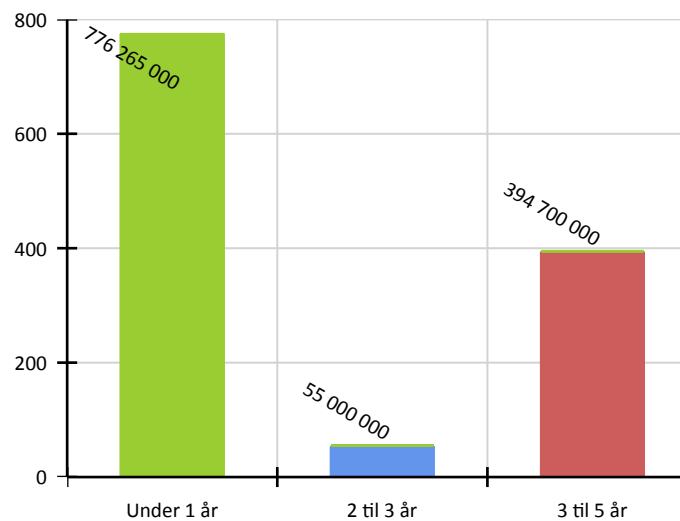
Porteføljens rentebindingstid og renterisiko

Intervall	Pålydende i NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1% renteøkning
Under 1 år	776 265 000	0,36	63,32%	63,32%	kr 7 762 650
1 til 2 år	0	0,00	0,00%	63,32%	kr 7 762 650
2 til 3 år	55 000 000	2,04	4,49%	67,80%	kr 8 312 650
3 til 5 år	394 700 000	3,45	32,20%	100,00%	kr 12 259 650
> 5 år	0	0,00	0,00%	100,00%	kr 12 259 650
SUM	1 225 965 000	1,43	100,00%		

Rentebindingsintervall i % av porteføljen

Rentebindingsintervall i NOK

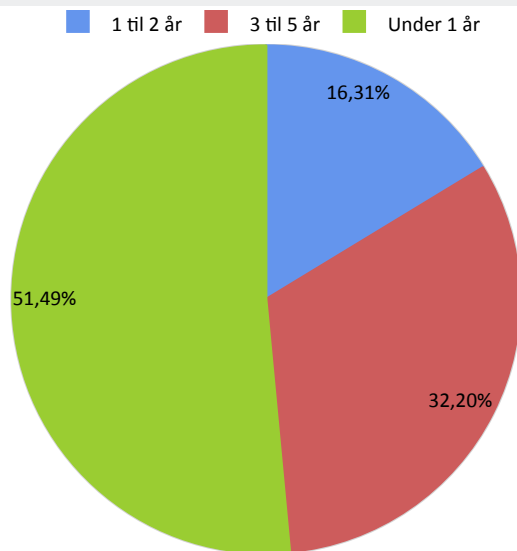
Kommentar

Rentebindingstid brukes ofte for å måle renterisiko. Det gir et uttrykk for hvor følsom kontantstrømmene til lånene er for en endring i markedsrentene. Man kan se på rentebindingstid som vektet gjennomsnittlig rentebinding for et lån eller en plassering. Porteføljens rentebindingstid er i tabellen målt ved slutten av rapporteringsperioden. Rentebindingen er i tråd med finansreglement og rentesikringsstrategi, hvor forutsigbarhet i rentekostnadene er et viktig element. Portefølj med rentebindingstid under 1 år vil være svært sensitive for bevegelser i markedsrentene. Portefølj med rentebindingstid over 5 år vil ha svært forutsigbare rentekostnader i de kommende årene. Alt annet like vil en slik forutsigbarhet ha en pris / «forsikringspremie», som må vurderes opp mot reduserte rentekostnader. Kolonnen økning i rentekostnad ved 1 %- poeng renteøkning viser økt årlig rentekostnad om 1 år, om 2 til 3 år, om 3 til 5 år og om 5 år dersom renten stiger med 1%-poeng. Dvs. når alle bindingene i porteføljen er løpt ut vil økt rentekostnad være 1 % x total gjeld.

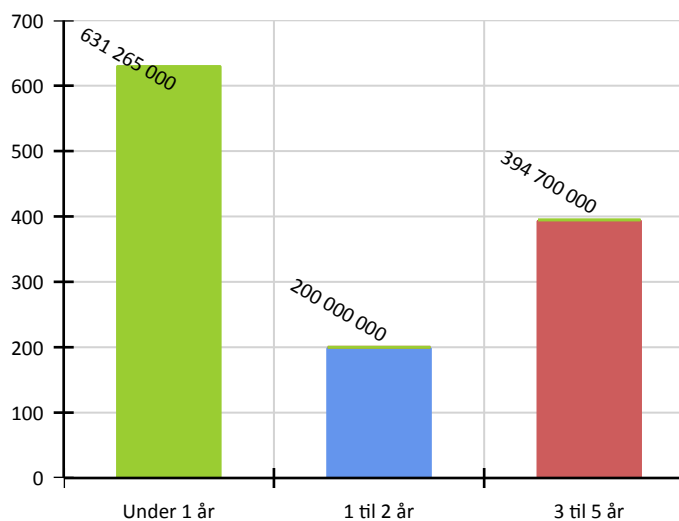
Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko

Forfallsintervall	Pålydende i NOK	Kapitalbinding	Prosentvis andel av porteføljen	Kommentar
Under 1 år	631 265 000	0,38	51,49%	<p>Tabellen viser gjenværende tid frem til forfallstidspunkt for lånene i porteføljen. Det er tatt hensyn til kapitalbevegelser som f.eks. avdrag i beregningene.</p> <p>Desto høyere tall desto lavere refinansieringsrisiko. Et 3MND sertifikat vil ved inngåelse ha 0,25 i kapitalbinding.</p> <p>Figurene viser en grafisk fremstilling av refinansieringsrisikoen i porteføljen.</p> <p>Porteføljer med kapitalbinding under 1 år har et stort kapitalbehov det kommende året.</p> <p>Porteføljer med kapitalbinding over 5 år antas å ha en «normal» forfallsstruktur.</p> <p>Porteføljens kapitalbinding må vurderes ut fra et kostnads-, – rente og porteføljeperspektiv. Korte lån er normalt sett vesentlig billigere enn lengre lån.</p> <p>Beregninger av nøkkeltall er gjort ved bruk av lånets nedbetalingsprofil, långiver har ofte en mulighet til å kreve førtidig innfrielse slik at juridisk løpetid kan avvike.</p>
1 til 2 år	200 000 000	1,46	16,31%	
2 til 3 år	0	0,00	0,00%	
3 til 5 år	394 700 000	3,45	32,20%	
>5 år	0	0,00	0,00%	
SUM	1 225 965 000	1,54	100,00%	

Forfallsintervall i % av porteføljen

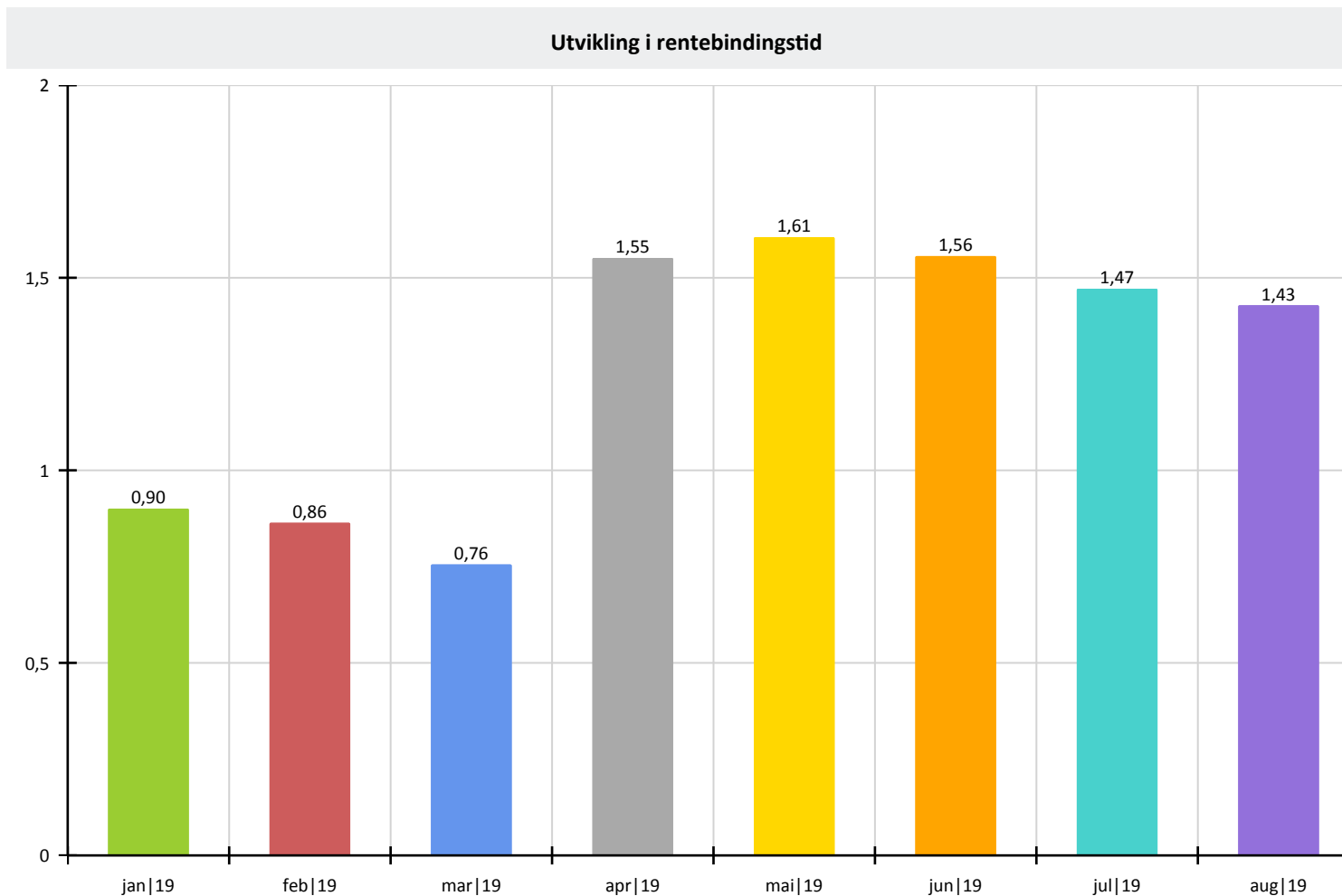

Forfallsintervall i NOK

Utvikling i rentebindingstid

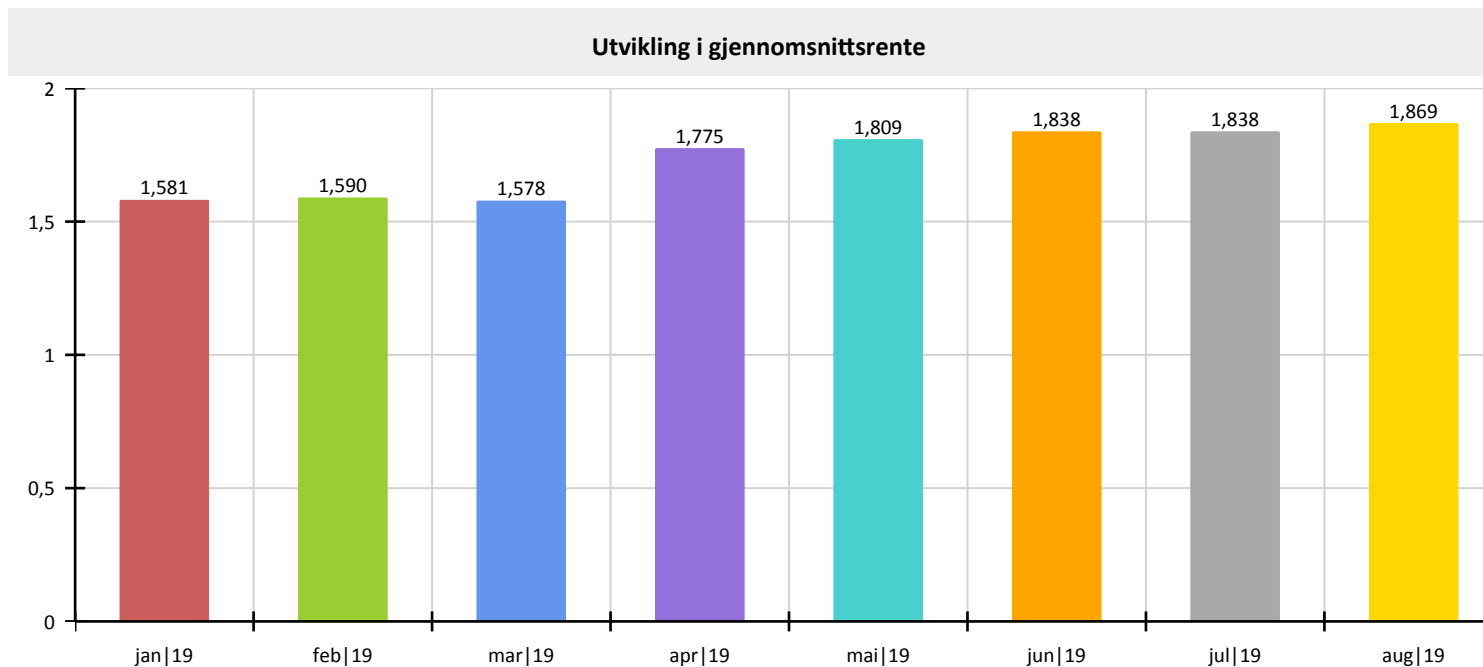
Kommentar

Rentebindingstid er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir rentebindingstid i antall år.

Utvikling i rentebinding er beregnet eksklusiv rentebytteavtaler med fremtidig oppstart. Se side 3 for beregninger inklusiv fremtidige rentebytteavtaler.

Utvikling gjennomsnittrente

Kommentar

Vektet gjennomsnittrente er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir gjennomsnittrente i %.

Porteføljen og markedsrenter

(Rentene er justert for kredittmargin (påslag), og indikerer derfor faktiske lånerenter for angitt løpetid)

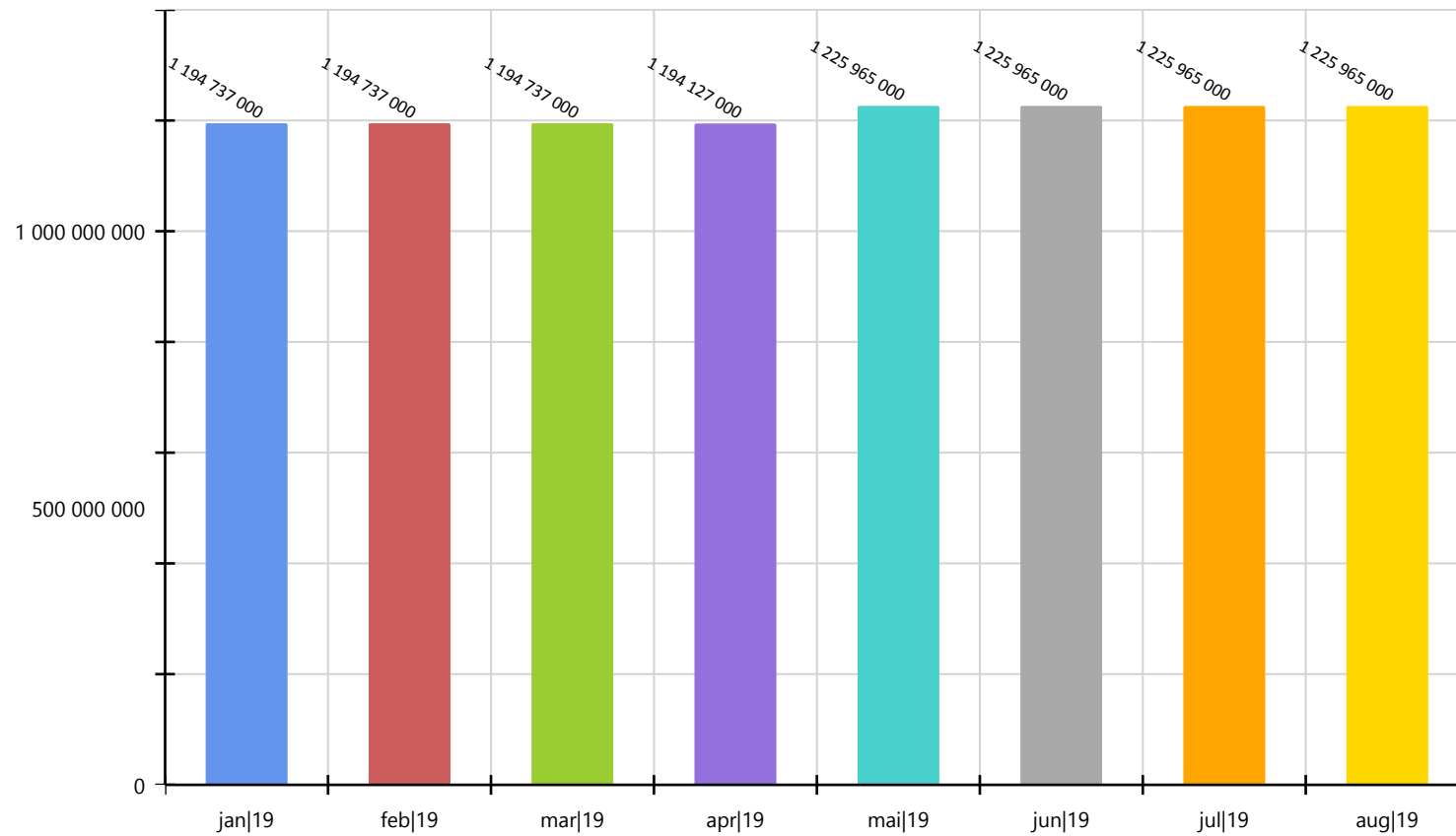
Vektet gjennomsnittrente	P.T.KBN	Norges Bank (foliorenten/styringsrenten)	3 MND	6 MND	12 MND	3 År	5 År
1,87 %	2,15 %	1,25 %	1,54 %	1,74 %	1,73 %	1,81 %	1,84 %

Markedsrenter og porteføljens betingelser

Ved utløpet av rapporteringsperioden

Utvikling i lånegjeld

Utvikling lånegjeld

Kommentar

Lånegjeld er målt ved utgangen av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir lånegjeld i kroner.

Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Lånenummer	Kommentar
Danske Bank	26.04.2019	262 000 000	2,075	26.04.2023	NO0010850720	Lånet ble refinansiert som en fastrenteobligasjon, da det ble vurdert at en forutsigbarhet i låneporteføljen var aktuell. Vi ba om tilbud på 3 og 4 år, der 4 år ble foretrukket.
DNB	13.05.2019	167 665 000	1,658	13.05.2020	NO0010852296	Refinansiering av 20160247 (NOK 135 827 000) og nye lån (NOK 31 838 000). Lånet ble refinansiert som et 12 mnd sertifikat i henhold til strategi og finansreglement.
DNB	05.06.2019	150 000 000	1,438	12.09.2019	NO0010856263	Lånet ble refinansiert som et ca 3 mnd sertifikat for å slå dette sammen med annet lån.

Egnethetsrapport

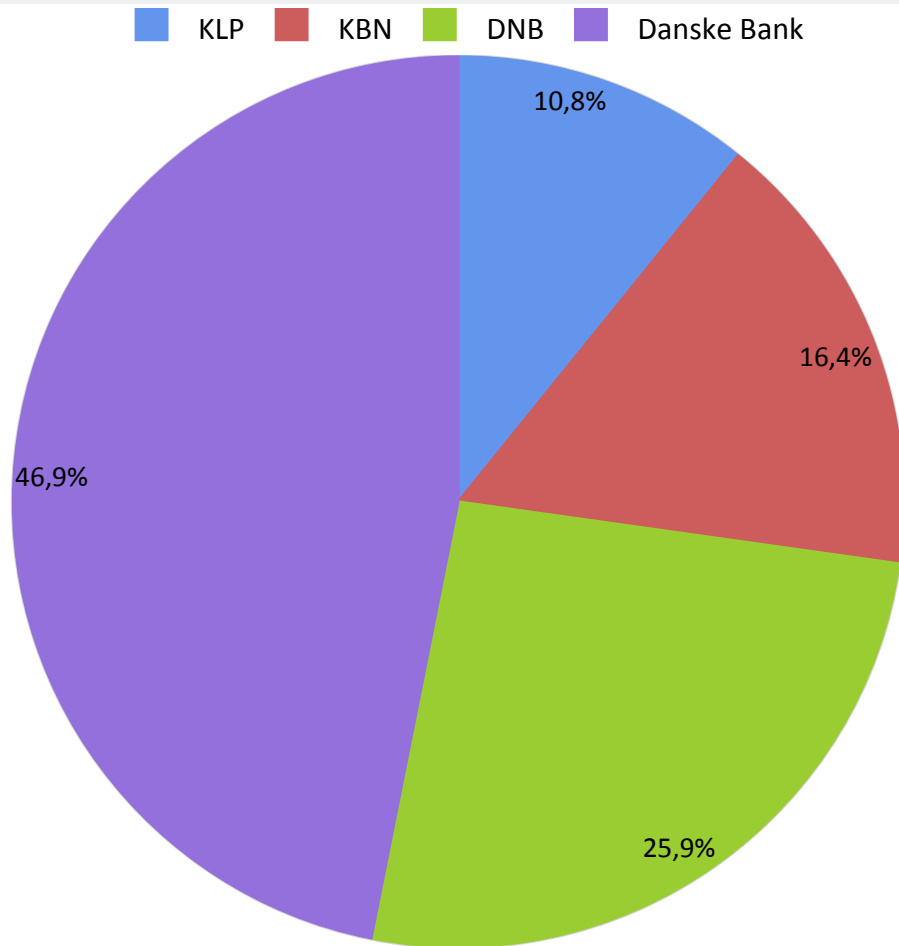
Ved rapportering per 30.06 og per 31.12 vil det her ligge en egnethetsrapport som beskriver hvordan transaksjonene og rådgivningen for det siste halve året har vært egnet for kunden.

Forfall og rentereguleringer i perioden

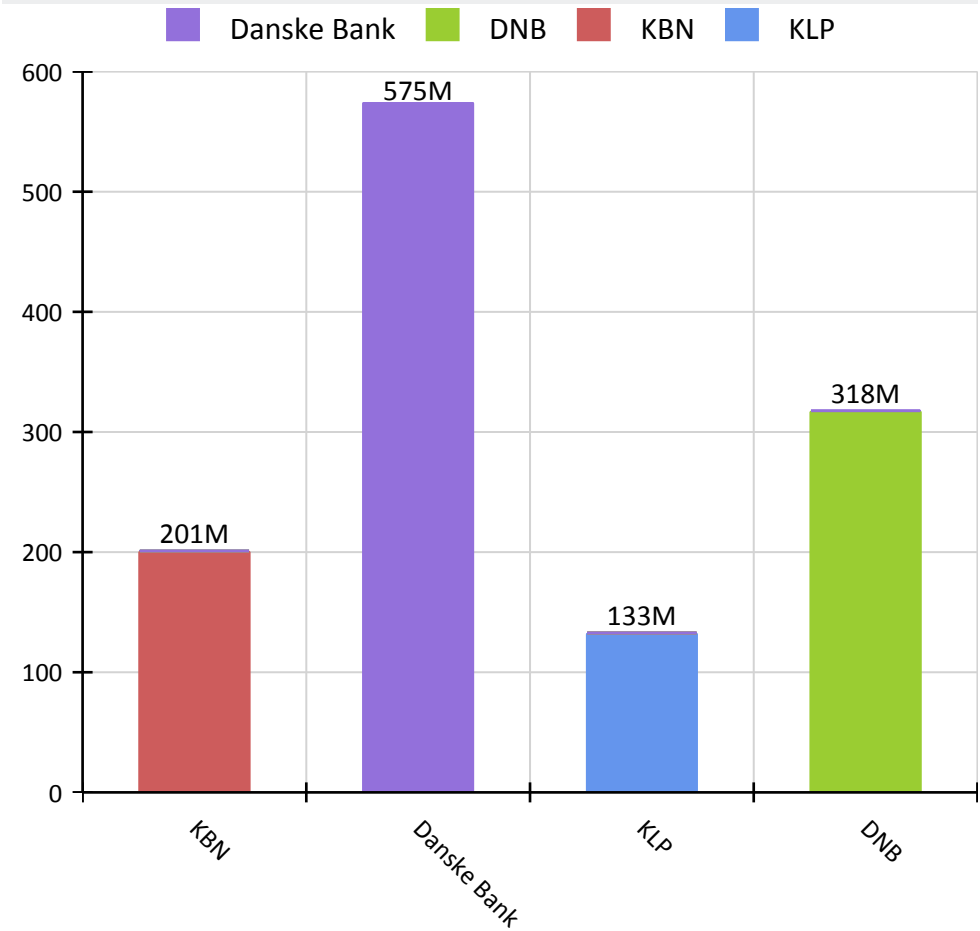
Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Lånenummer	Kommentar
Danske Bank	27.04.2018	262 610 000	1,180	26.04.2019	NO0010821879	
KBN	13.05.2016	135 827 000	1,590	13.05.2019	20160247	
SEB MB	05.06.2018	150 000 000	1,198	05.06.2019	NO0010824105	

Motpartsoversikt lån

Motpartsoversikt i prosent

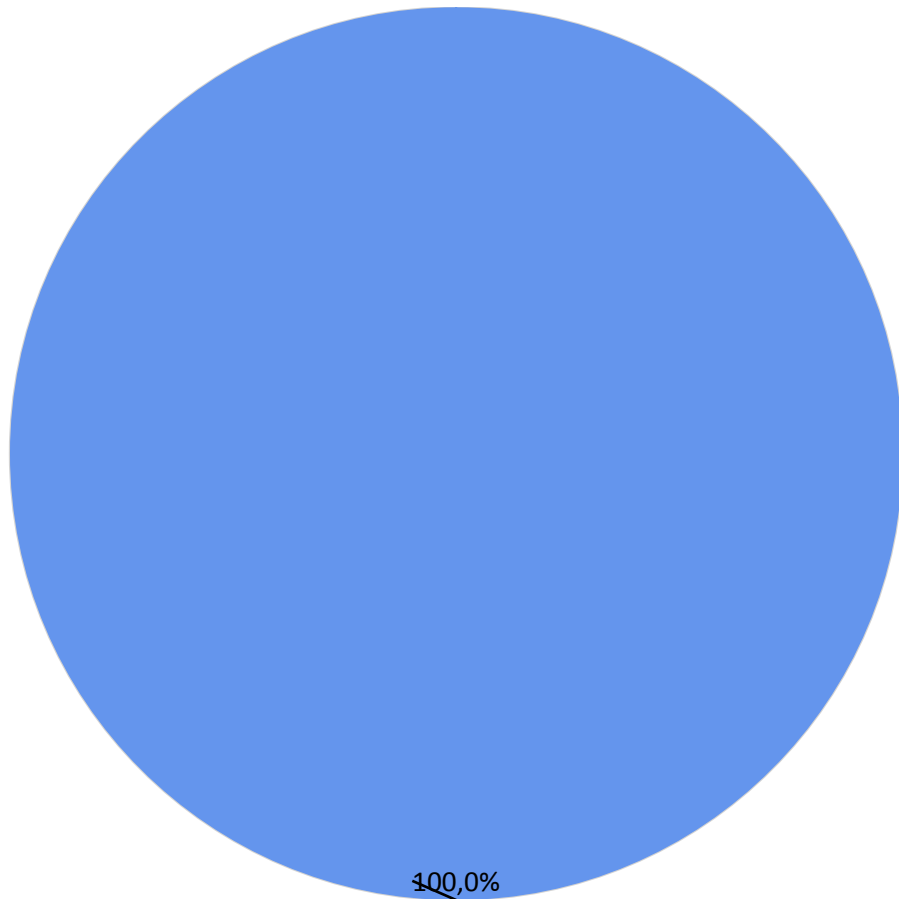
Motpartsoversikt i NOK

Motpartsoversikt rentebytteavtaler

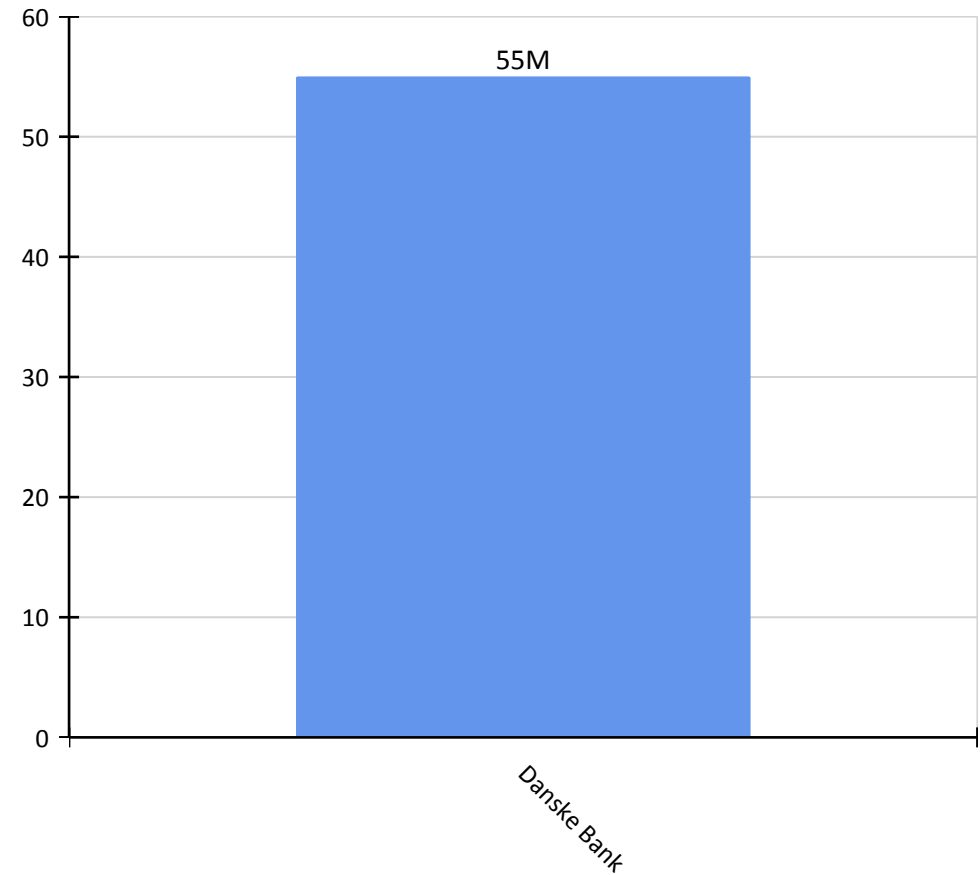
Motpartsoversikt i prosent

Danske Bank

Motpartsoversikt i NOK

Danske Bank

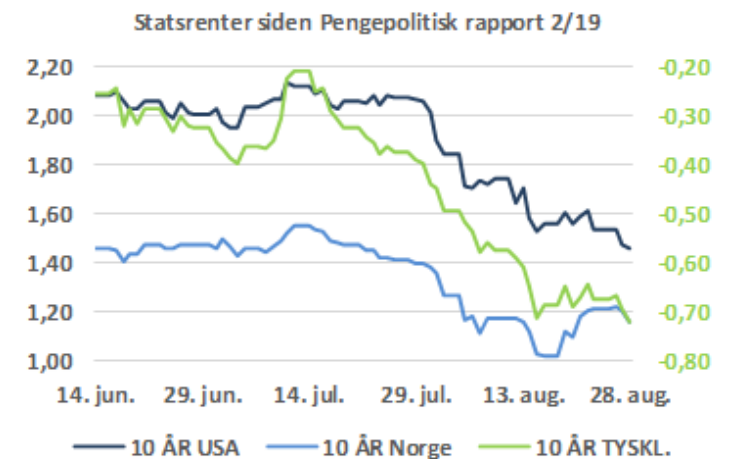
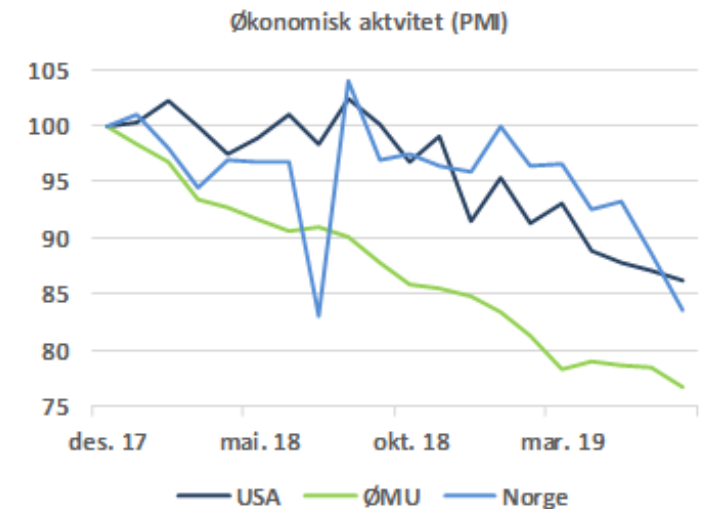
Markedskommentar

På rentemøtet 15. august besluttet Norges Bank å holde styringsrenten uendret på 1,25 prosent. Vurderingen var at utsiktene og risikobildet tilsier at neste renteøkning på 0,25 prosentpoeng kommer i løpet av høsten. Norges Bank la blant annet vekt på at oppgangen i norsk økonomi fortsetter om lag som lagt til grunn. Den underliggende prisveksten har vært litt lavere enn anslått. Tilspissingen av handelskonfliktene og den økte usikkerheten om Storbritannias forhold til EU kan dempe veksten ute og her hjemme. På den annen side kan en svakere krone bidra til høyere prisvekst fremover. Samlet er ny informasjon vurdert slik at renteutsiktene for den nærmeste tiden er lite endret siden Pengepolitisk rapport 2/19. Det er indikert en gradvis økning videre til i underkant av 1,75 prosent innen utgangen av 2022. Usikkerhet om virkningen av en høyere rente taler uansett for å gå varsomt frem. Det bør likevel bemerkes at Norges Bank har gjort en skjønnsmessig vurdering (usikkerhet om utviklingen internasjonalt), og at særnorske forhold (valuta, etterspørsel, inflasjon og oljeinvesteringer) tilsier isolert sett en høyere styringsrente. Årets annonserte renteøkninger kommer derfor høyst sannsynlig med mindre vi får en kollaps i internasjonal økonomi (se avsnitt 2 og figur). Globalt har rentene falt kraftig siste månedene (se figur). 10 års amerikansk stat er nå på 1,50 % og 10 års tysk stat er på -0,70 %, til sammenligning ligger 10 års norsk stat på 1,15 % (se figur). Det er sammenheng mellom statsrenten og forventning til fremtidig styringsrente, slik at en fortolkning kan være at styringsrenten flater ut på ca. 1,25 % frem i tid.

Det er mange risikofaktorer som kan påvirke den globale veksten fremover, blant annet eskalering av handelskrig mellom USA og Kina, (dempet vekst, økt inflasjon og økte renter), usikkerhet rundt BREXIT, redusert risikoappetitt fra investorer (pga. handelskrig og normalisering av pengepolitikk), svekket vekst i USA (går for fullt på lånte penger, men det forventes fortsatt ekspansiv finanspolitikk og Kongressen har gått med på å suspendere gjeldstaket), stigende inflasjon, økt geopolitisk uro (bred politisk usikkerhet som er vanskelig å «kvantifisere» for markedene og som det kan ta lang tid å få avklaring på) og sist men ikke minst usikkerhet rundt hvorvidt land som Tyrkia, Hellas og Italia kan og vil betale og får refinansiert sin statsgjeld til akseptable vilkår. Den amerikanske sentralbanken har siden 2015 hevet renten 9 ganger, og markedet mener nå at rentetoppen er nådd. Ut fra markedsprisene er det nå over 70 prosent sannsynlighet for 3 rentekutt av 0,25 % innenfor 6 måneder.

Faktiske fastrenter for kommunal sektor er nå på 1,70 %, 1,75 %, 1,80 %, og 2,00 % for 3, 4, 5 og 10 års løpetider. Renten kan nå bindes i inntil 10 år under dagens PT rente i Kommunalbanken på 2,15 %. Lengre rentebindinger bør vurderes på den delen av gjeldsporteføljen som er renteesponert. For kortere rentebindinger anbefales 12 måneders FRN sertifikat. Et marginpåslag på 0,00 % mot 3 mnd. nibor er gunstig sett opp mot historisk utvikling (nibormargin) på 3 måneders sertifikatlån. Ved å velge et FRN sertifikat kommer en gunstig ut dersom ikke renteøkningene fra Norges Bank blir like rask som annonsert (se avsnitt 2). De annonserte renteøkningene er allerede priset inn i dagens 12 måneders fastrente sertifikat på ca. 1,75 prosent.

BCM | Pettersen / Norges Bank / Bloomberg, 31. august 2019

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skyldte penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kredittrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjøringsrisiko er risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjøringsrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo børs er Norges eneste regulerte markedsplass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P.t rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenske på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån kan derfor avvike noe. Påløpte renter er beregnet pr. t +1 på tilsvarende måte som for årsoppgaver.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringsrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginer som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prisfølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko for økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.

Oversikt rentebetingelser og rentekostnader

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Rentebytteavtaler									
Swap	62818	Danske Bank	55 000 000	-958 375	3,690	0,000	3,690	2 029 500	4,49 %
Swap	62818	Danske Bank	-55 000 000	374 000	1,440	0,000	1,440	-792 000	-4,49 %
			0	-584 375				1 237 500	0,00 %
Hovedbok, Verdipapirmarkedet									
Lån	NO0010773997	Danske Bank	112 600 000	-1 626 476	1,490	0,000	1,490	1 677 740	9,18 %
Lån	NO0010816358	Danske Bank	200 000 000	-168 711	1,650	0,248	1,898	3 796 000	16,31 %
Lån	NO0010850720	Danske Bank	262 000 000	-1 887 674	2,075	0,000	2,075	5 436 500	21,37 %
Lån	NO0010852296	DNB	167 665 000	-845 390	1,658	0,000	1,658	2 779 886	13,68 %
Lån	NO0010856263	DNB	150 000 000	-520 044	1,438	0,000	1,438	2 157 000	12,24 %
			892 265 000	-5 048 294				15 847 126	72,78 %
KLP Kommunekreditt, Hovedbok									
Lån	8317.53.10943.B	KLP	132 700 000	-2 507 179	1,983	0,000	1,983	2 631 441	10,82 %
			132 700 000	-2 507 179				2 631 441	10,82 %
Kommunalbanken, Hovedbok									
Lån	20150152	KBN	201 000 000	-1 429 278	1,590	0,000	1,590	3 195 900	16,40 %
			201 000 000	-1 429 278				3 195 900	16,40 %
		Total:	1 225 965 000	-9 569 125				22 911 967	100,00 %

Stamdataoversikt

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Rentebytteavtaler						
AH - Danske Bank Markets - Swap 1	62818	15.09.2021	55 000 000	4,49 %	3,690	15.09.2021
AH - Danske Bank Markets - Swap 1	62818	15.09.2021	-55 000 000	-4,49 %	1,440	16.09.2019
			0	0,00 %	INF	
Hovedbok, Verdipapirmarkedet						
AH - Danske Bank Markets - Obligasjon	NO0010773997	12.09.2019	112 600 000	9,18 %	1,490	12.09.2019
AH - Danske - 3 mnd NIBOR+0,248%	NO0010816358	16.02.2021	200 000 000	16,31 %	1,898	18.11.2019
AH - Danske Bank - Fast 4 år - 26.04.2023	NO0010850720	26.04.2023	262 000 000	21,37 %	2,075	26.04.2023
Aurskog Høland - DNB Markets - SRT 12 mnd 13.05.2020	NO0010852296	13.05.2020	167 665 000	13,68 %	1,658	13.05.2020
Aurskog-Høland - DNB Markets - SRT 3 mnd 12.09.2019	NO0010856263	12.09.2019	150 000 000	12,24 %	1,438	12.09.2019
			892 265 000	72,78 %	1,776	
KLP Kommunekreditt, Hovedbok						
AH - KLP - FAST 4 ÅR - 19.09.22	8317.53.10943.B	19.09.2022	132 700 000	10,82 %	1,983	19.09.2022
			132 700 000	10,82 %	1,983	
Kommunalbanken, Hovedbok						
Aurskog-Høland - KBN - Fast	20150152	20.03.2020	201 000 000	16,40 %	1,590	18.03.2020
			201 000 000	16,40 %	1,590	
		Total:	1 225 965 000	100,00 %	1,869	